

פיקוח על נתוני ביקורת תנובת החלב סיכום ספטמבר 1971 — אוגוסט 1974

טבלה 1. אי דיוקים בהעברת אינפורמציה אל המחשבים

הגורם הנבדק	% אי דיוקים וטעויות ממספר התצפיות
שם אבי הפרה	3.0
שם אם הפרה	0.8
תאריך הלידה	4.1
תאריך ההמלטה	1.4
מס' התחלובות	0.4
שקילה ראשונה לאחר ההמלטה (לפני או אחרי המועד המתוכנן)	1.4
ק"ג חלב	2.3
% שומן החלב	2.8
סה"כ	16.2

ברישום התוצאות לגבי התעברות הפרות (לפי בדיקת הריון) — היו אי דיוקים ב-2.6% מה-תצפיות (183 תצפיות). היות ונתוני ביקורת החלב נמסרים למחשב עם סיום התחלובה, ואילו מסירת כרטיסי ההזרעה מתעכבת, נמנע פיקוח בסעיף זה ותיקונו בעוד מועד. בבדיקת העברת הנתונים נמצאה התאמה לגבי 18 משקים (9.5% מהמדגם), ואילו ב-27 משקים היו פגמים של 3 חדשים ויותר בהעברת החומר (14.3% מהמ-שקים, 189 תצפיות).

2. ליקויים בציוד לביקורת חלב ולבדיקת שומן

בצנטריפוגה היו ליקויים ב-10.4% ובקבוקי דיגום החלב ב-6.3% מהמקרים. בחמרים המ-שמים לבדיקות, ככוהל ו/או חומצה — ב-6.3% מהמקרים. בסה"כ ב-23.0% מהתצפיות (154)

3. תדירות הביקורת (מבוססת על מרווח זמן של 30 יום)

בהתאם לתקנון האירופאי מותר להקדים או לאחר את מועדיהן של ביקורות חלב עוקבות

ביקורת התנובה מספקת לבוקרים ידיעות על רמת התנובה, תהליך התחלובה של הפרה הבו-דדת ורמת התנובה של העדר כולו. בסיומה של כל שנה מתפרסמות בספר העדר של ה.מ.ב. תנו-בות החלב בעדרים בהם בוצעו לפחות 10 מתוך 12 ביקורות החלב המתוכננות לשנת הביקורת.

נתונים על רמת התנובה של העדר, ושל כל פרה בנפרד, מהווים כלי עזר חשוב לממשק תקין, להזנה בהתאם לקבוצות תנובה וכן מספקים אינ-פורמציה על שינויים החלים בתנובה מביקורת לביקורת. בצורה זו מתאפשרת העלאת רווחיות העדר. נתוני ביקורת החלב אף משמשים אבן יסוד למבחן פרים ולבירור עגלות המתאימות לייצוא.

לביצוע פעולות אלו דרוש תנאי מוקדם ומובן — אמינות הנתונים המתקבלים בעת ביקורת התנובה במשק, בהעברה לכרטיסי י.ב.מ., בבדיקה החוזרת לפני הזנתם למחשב ולאחר קבלתם מהמחשב.

סיכומי הפיקוח על ביקורת תנובת החלב מת-יחסים לשלב הראשון של תהליך עיבוד הנתונים — היינו למשק בלבד. הנתונים המובאים ברשימה זו אינם כוללים את עבודת מבקרי החלב, את תקופת מלחמת יום הכיפורים ואת התקופה שלאחריה, ומשקים שלא היו מוכנים או חפשיים, מסיבות שונות (מחלה, מילואים ועוד), לבצע את הביקורת.

הסיכומים מתייחסים ל-173 קיבוצים ול-16 מושבים. חלק מהמשקים מופיע בהם פעם וא-חרים, בהתאם לנסיבות, גם פעמיים, בהתאם לסעיף.

1. בדיקת כרטיסי י.ב.מ. — העברת נתונים מספר הביקורת ומכרטיסי ההזרעה

נתונים על אי דיוקים בהעברת האינפורמציה אל המחשב מובאים בטבלה 1 (2710 תצפיות).

5. זיהוי עגלות (157 תצפיות)
בהתאם לתקנון האירופאי חייבת כל התאחדות ארצית להקפיד על התקנת תווי אופן מטעמה. תווי האופן היו מסודרים ב-49% מהמקרים, לקויים ב-17% מהמקרים וחסרו ב-34% מהמקרים.
6. סטיית התנובה מהייצור לפי מאזן המשק (148 תצפיות)
לגבי משקים בהם התנובה הממוצעת לפי ביקורת ה.מ.ב. היתה גבוהה מן הייצור הכללי המתקבל ממאזן המשק, מופיע בטבלה ההפרש תחת הסימן + ובמקרים בהם התנובה הממוצעת לפי ביקורת ה.מ.ב. היתה נמוכה מזו שגורמה במאזן מופיע הסימן -; הנתונים מובאים בטבלה 2.
4. זיהוי פרות (142 תצפיות)
הזיהוי היה מסודר ב-63.4% מהמשקים, לקוי ב-31.0% ולקוי מאוד ב-5.6% מהמשקים.

טבלה 2. אחוזי הסטייה ממאזן המשק כפי שנמצאה בביקורת החלב

עד 15% מהייצור		עד 10% מהייצור		עד 7% מהייצור		עד 5% מהייצור		עד 3% מהייצור		% סטייה	
שלילית	חיובית	שלילית	חיובית	שלילית	חיובית	שלילית	חיובית	שלילית	חיובית	טיב הסטייה	% ממספר המשקים
0.7	0.7	8.1	1.4	5.4	0.7	21.6	2.7	48.6	10.1		
										סה"כ מקרי סטייה	
1.4		9.5		6.1		24.3		58.7			

לחברנו משה קרנר

עם פרישתו לגמלאות —

מיטב הערכתנו לעבודתו
המסורה ואיחולינו
לבריאות טובה ורוב נחת —
עד מאה ועשרים !

הנהלת ה.מ.ב.

7. אי קבלת נתוני המאזן (173 תצפיות)
ב-10.4% מהמשקים לא ניתן היה לבצע את חישוב מידת סטיית התנובה כתוצאה מהיעדר נתוני מאזן הייצור. לא הצלחנו לקבל את הנתונים הדרושים בעת ביקורים במשקים ולא לאחר משלוח תזכורות.
8. סטייה במספר הפרות הממוצע במשך השנה (173 תצפיות)
הסטייה חושבה ע"י השוואת נתוני ה.מ.ב. (לפי ביקורת החלב) למאזן המשק. אחוזי סטיית התנובה לא נקבעו ב-4.0% מהמשקים כיון שלא היו ברשותנו נתונים מדויקים על מספר הפרות הממוצע במשקים אלו. הסטייה לא חושבה גם כאשר התקבל מנתוני ביקורת החלב וממאזן המשק הפרש העולה על 2% במספר הפרות.
- אריה אלדן
המח' לבקר
שה"מ